

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Kammeransambli eriala kontserteksam

Olga Oja KLAVER

Hyewon Chung KLAVER

Piret Mikalai KLAVER

Samuel Bezerra Gomes KLAVER

Kavas

Hope, Franck, Beethoven, Poulenc, Bridge, Kõrvits, Schubert

21.05.2024 – 16.00

EMTA suur saal

16.00

Olga Oja (klaver)

juhendav õppejõud professor **Marje Lohuaru**

Peter Hope (1930)

„Neli visandit“ („Four Sketches“, 2003)

I *Prelude*

II *Scherzo*

III *Arioso*

IV *Dance*

Olga Oja (klaver)

Kaastegevad **Varvara Steke** (oboe)

Peeter Sarapuu (fagott)

César Franck (1822–1890)

Klaverikvintett f-moll (1879)

I *Molto moderato quasi lento*

II *Lento con molto sentimento*

III *Allegro non troppo ma con fuoco*

Olga Oja (klaver)

Kaastegevad **Alexander Gonzalez Pavlova** (viiul)

Marelle Kivinukk (viiul)

Liisi Rusnak (vioola)

Ekke Rainer Arndt (tšello)

17.00

Hyewon Chung (klaver)

Juhendav õppejõud lektor **Maksim Štšura**

Ludwig van Beethoven (1770–1827)

Sonaat C-duur klaverile ja tšellole *op.* 102 nr 1 (1815)

I *Andante – Allegro vivace*

II *Adagio – Tempo d'andante – Allegro vivace*

Sonaat D-duur klaverile ja tšellole *op.* 102 nr 2 (1815)

I *Allegro con brio*

II *Adagio con molto sentimento d'affetto – Attacca*

III *Allegro – Allegro fugato*

Hyewon Chung (klaver)

Kaastegev **Andres Alexander Metspalu** (tšello)

Francis Poulenc (1899–1963)

Sekstett puhkpillidele ja klaverile *FP* 100 (1932–39)

I *Allegro vivace*

II *Divertissement: Andantino*

III *Finale: Prestissimo*

Hyewon Chung (klaver)

Kaastegevad **Reina Mandre** (flööt)

Kirke Pertel (oboe)

Mirjam Avango (klarnet)

Nikita Matsuk (metsasarv)

Oliver Anni (fagott)

Vaheaeg

18.30

Piret Mikalai (klaver)

Juhendav õppejõud professor **Marje Lohuaru**

Francis Poulenc

Trio oboele (flöödile), fagotile ja klaverile FP 43 (1926)

I *Presto*

II *Andante*

III *Rondo*

Piret Mikalai (klaver)

Kaastegevad **Jolan Kiss** (flööt)

Francesco Pio Russo (fagott)

Frank Bridge (1879–1941)

„Fantaasia“ klaverikvartetile Fis-duur H. 94 (1910)

Piret Mikalai (klaver)

Kaastegevad **Annelize Vlasenko** (viul)

Lisbeth Poom (viola)

Andres Alexander Metspalu (tšello)

Tõnu Kõrvits (1969)

Klaverikvintett „LunarX“ (2022)

I „pimedusest välja“

II „vaikusest välja“

III „valguse hümn“

Piret Mikalai (klaver)

Kaastegevad **Annelize Vlasenko** (viul),

Marelle Kivinukk (viul), **Lisbeth Poom** (viola),

Andres Alexander Metspalu (tšello)

~19.25

Samuel Bezerra Gomes (klaver)

juhendav õppejõud lektor **Maksim Ššura**

Francis Poulenc

Sonaat klarnetile ja klaverile FP 184 (1962)

I *Allegro tristamente* (*Allegretto – Très calme – Tempo allegretto*)

II *Romanza* (*Très calme*)

III *Allegro con fuoco* (*Très animé*)

Samuel Bezerra Gomes (klaver)

Kaastegev **Mirjam Avango** (klarnet)

Franz Schubert (1797–1828)

Trio nr 2 Es-duur klaverile, viiulile ja tšellole *op.* 100 D929 (1827)

I *Allegro*

II *Andante con moto*

III *Scherzo: Allegro moderato*

IV *Allegro moderato*

Samuel Bezerra Gomes (klaver)

Kaastegevad **Anete Ainsaar** (viiul)

Nicolás Concheiro Veleiro (tšello)

Kava tutvustused

Peter Hope (sündinud 2. novembril 1930) on briti helilooja ja arranžeerija. Ta on eriti tuntud oma kergemuusika kompositsioonide poolest. Ta on kirjutanud muusikat BBC teleuudistele, mida kasutati alates 1969. aastast kuni 1980. aastateni. Hope'i arvukate kergemuusika teoste hulka kuulub ka „Ring of Kerry Suite“, mis võitis 1969. aastal Ivor Novello auhinna. Alates 2000. aastast on ta keskendunud helitöödele, mis on küll tõsisemad kui tema varajane kerge muusika, kuid on kirjutatud kättesaadavas idioomis, mis on osaliselt laenatud tema mahukatest kommertsteostest. Nende hulka kuuluvad „Concertino“ fagotile ja orkestrile, plokkflöödikontsert, keelpillitrio, *divertimento* kitarrile ja keelpillitriole, „Neli visandit“ oboele, fagotile ja klaverile, samuti kaks suuremahulist kooriteost „Along the Shore“, „The Song of Solomon“ ja muu vokaalmuusika.

César Francki kammerlikud instrumentaalteosed koos sümfooniaga on tema loomingulise pärandi „klassikalise“ osa, kuid vaatamata vormi traditsioonilisusele ilmnevad neis hilisromantilisele muusikale iseloomulikud uued jooned: kontseptsiooni mastaapsus, kõrge emotsionaalne toon, leitmotiivide põhimõtte laialdane kasutamine ja muud sümfoonilised tunnused, mis võimaldavad instrumentaalkammerteostes kehastada dramaatilist kujundit. César Franck pöördus sellise instrumentaalkoosseisu poole, mida esmakordselt kasutas Robert Schumann: kaks viiulit, viola, tšello ja klaver. Selline instrumentide kombinatsioon avab heliloojale laialdased võimalused rakendada erinevate registrite väljendusvõimet, võimaldab kasutada erinevaid fakteure, balansseerides peenel joonel instrumentide „konkurentsi“ ja nende harmoonilise tasakaalu vahel, võrreldes klaveri rikkalikku faktuuri keelpillide kantileeniga.

Kvinteti kujundlik ülesehitus on dramaatiline ja isegi traagiline. Kontseptsiooni olemuselt on kvintett kõige lähedasem sellistele teostele

nagu Beethoveni „Appassionata“ ja Chopini neljas ballaad. Esimene osa koosneb laiendatud sissejuhatausest *Molto moderato quasi lento* ja kiirest *Allegro* osast. Sissejuhatus algab võimsa, vääramatu deklamatiivse teemaga, mis hakkab mängima teoses juhtmotiivi rolli. See vastandub teisele teemale, mis on mõtlik, sügav, õrn. Esimene teema saab sissejuhatuses suurima edasiarenduse. Kavandatud konflikt areneb ka *Allegros*. Mässumeelne ja tahtjõuline peapartii vastandub rõõmsale kõrvalpartiile. Kõrvalpartii lüürika põgus, kuid jõuline areng vastandub peateema intonatsioonide „plahvatuslikule“ energiale ja sissejuhatausest lähtuvatele leitmotiivile, mis kulminatsioonis pühivad lüürlise teema minema. Repriisis astub sissejuhatause teine teema „dialogi“ kõrvalteemaga, kuid nende kerge koloriit asendub põhiosa karmide intonatsioonide tagasitulekuga koodas.

Dramaatilisele ja tormilisele esimesele osale vastandub teine – *Lento con molto sentimento*. Leinameeleolu vaheldub selles sügavalt keskendunud muusikas valgustushetkedega. Peateemas ilmub viulipartii nagu koorihääl teiste klaveri koraalilike harmooniate taustal. Früügia molli koloriit ja molli akordide kõrvutamine teeb selle teema eriti kurvaks. Teises teemas on tunda matuserongkäiku. Kurbus taandub Des-duuri episoodis, mille kulminatsioonis ilmub esimese osa kõrvalteema. Algne pilt naaseb lühendatud repriisis. Finaal – *Allegro ma non troppo, ma con fuoco* – on kirjutatud sonaadivormis, kuid selles on ühendatud draama ja ballaadiline narratiiv. Selle temaatiline struktuur on üles ehitatud eelmiste osade muudetud teemadele.

Klaverikvintett f-moll esitati esmakordselt jaanuaris 1880. Klaveripartii esitas Camille Saint-Saëns. Kuigi ta osales esiettekanandel, ei meeldinud talle teos ja ta väljendas oma pahameelt, jättes noodid klaverile. Saint-Saëns jäi aga sel juhul vähemusse – kvintetti hindasid tema kaasaegsed, publik ja ka järgnevatel aastatel esinejad. Näiteks Svjatoslav Richter, kes esitas teost koos Borodin nim kvartetiga, nimetas seda kammermuusikas

„Püha Matteuse passiooniks“. Francki kvintett on ainuke teos, kus ilmuvad sellised nüansid nagu *ppp* ja *fff*. Esitus nõuab pianistilt kõigepealt vastupidavust, oskust kiiresti ümber lülituda ühelt meeleolult teisele, julgust, jõudu nii füüsilist kui ka vaimset.

Käesolevad teosed andsid mulle kui ansamblistile väga palju. Puutusin esimest korda elus kokku sellise suure, mahuka ja võimsa teosega nagu Francki klaverikvintett. See teos on sümfooniale väga sarnane, mõned lõigud peavad kõlama nagu orkester. Franck arendas kõvasti mu tehnilist külge, oskust mängida suures koosseisus, partnerlust, kuulamisoskust, vastupidavust ning suurema plaani mõtlemist. Puhkpillidega ma pole ka varem nii palju mänginud. Hope'i teoses õppisin paremini kuulama ja tajuma harmooniaid, natuke teistmoodi vajutama klahve, imiteerima oboe ja fagoti häält ja kohanema nende pillide omadustega.

Olga Oja

Ludwig van Beethoven composed a total of five cello sonatas: the first two from Op. 5 in 1796, Op. 69 in 1807–1808, and last two Op. 102 in 1815, showing his stylistic transformation with a large gap between the works and an distributed period. While Beethoven's early and mid-term music showed his feisty youth with a burning passion, Beethoven's later music made me imagine his old age, with ensuing deafness creating more radical psychological sound worlds.

The Sonatas No. 4 and No. 5 (1815) were composed between May and December of the same year respectively, and were dedicated by Simrock to his close friend, Countess Marie von Erdödy, in 1817. The period from 1812 to 1817 was a time when Beethoven's music shifted from the middle to late style. His hearing was getting worse, and he endured a hard time, full of family difficulties and social isolation. Unlike Beethoven's early compositions, the Op. 102 sonatas not only feature deep emotional concentration, a variety of textures and formal experimentation, but also

demonstrate an effort to explore a new trend that the sonata should be more than just the sum of the movements. Breaking away from piano-centered music, which was the existing trend in chamber music, the cello and piano are treated like equal partners, highlighting each instrument's unique characteristics.

Sonata No. 4 in C major is like a kind of fantasy in a single movement in which the whole work is performed *attacca* from beginning to end. The spontaneous nature of the composition is emphasized by the initial title, "Free Sonata for Piano and Cello". It's a composition of the two movements, and the three-movement model is still traceable, but it's not as clear as Sonata No. 5. The overall structure is very similar to his piano sonata, Op. 101.

Unlike No. 4, which was composed in the same year, the D major sonata proceeds cheerfully by taking the traditional three-movement body. Beethoven wrote an extended fugue as the last movement, which is emblematic of his late style. The piece has made a huge difference in the status of the cello, developing potential functions of the instrument, such as the range and tone of the cello, and treating the two instruments equally, away from piano-centered music. In particular, Sonata No. 5 maintains an organic relationship between movement and theme, and each movement uses bold and ambiguous harmonies, long melodies, and colourful and delicate phrases, paving the way towards the Romantic narratives of the nineteenth century.

I play from G. Henle Verlag Edition: *Beethoven Sonaten für Klavier und Violoncello*, edited by Jens Dufner in 2008, G. Henle Verlag. The recordings that inspired my interpretation are Sonata No. 4 played by Mischa Maisky and Martha Argerich in Berlin in 1993 and Sonata No. 5 played by András Schiff, Miklós Perényi in Budapest in 2008.

Compared to avant-garde music of the twentieth century, Poulenc composed a lot of very light music, and for this reason, it still has a unique status as listener-friendly modern music. Poulenc's *Woodwind Sextet* is chamber music composed for the standard woodwind quintet and piano. The composition period is estimated to be between 1931 and 1932. Joking, cynical, strong, and calm wind instruments were often favoured by Poulenc's music much more than strings. We can see that the characteristics of Poulenc's music are entertaining to the audience, catching their ears, and sometimes absurd but noticeably clever. The Sextet is a magical piece with witty and mournful characters coexisting in a surprising yet coherent manner. The first movement features a wind quintet full of jazz elements and a rhythmic piano line. This movement utilizes the sudden rhythmic changes in all instruments to create a sense of movement, flies quickly, and features a beautiful bassoon solo. The second movement is contrasting, starts lyrical and slow, passes through the surprisingly humorous middle part, and ends with a lyrical recapitulation. The third movement finale represents the emotional climax of the entire work, and the accelerated tempo reflects this. The finale ends unexpectedly, and the execution of Coda, full of lyricism and beauty, shows inspiration from Ravel. I referred to the recording of *Les Vents Français - Winds & Piano*.

What I have explored while studying on the Masters in Chamber Music course at the Estonian Academy of Music and Theatre means a lot to me. For me, the traversal of the complete Beethoven piano and cello sonatas is my first long-term project of this scope. My cellist Andres and I started the project in September 2023 with the two Op. 5 sonatas, the F major and the G minor. We are continuing with the Op. 102 sonatas this season and will end with the Op. 69 and three sets of variations in 2024–25. There was a difference between learning his cello sonatas, Op. 5 and Op. 102. Sonata Op. 5 focused on the technical part. As mentioned earlier, his early sonata was piano-centered music, so I encountered many technical difficulties.

On the contrary, his later sonatas put more emphasis on connecting each other. Op. 102 focused on making music while listening to each other's balance.

The Poulenc Woodwind Sextet is the first large wind ensemble I have played. It was completely different chamber music from what I have played before, so I gained a lot of insight. We focused on making different sounds. This piece is written for piano and five wind instruments with strong characters, so it did not matter if the piano sound was rather dense. Since it is played by wind instruments which require breathing, timing, piano articulation, where to breathe, pedaling and feeling all the harmony, these were the challenges. We focused on the characters of wind instruments, the texture of the sound, and the right balance.

välisüliõpilane Hyewon Chung

Francis Poulenci (1899–1963) trio oboele, fagotile ja klaverile kirjutati 1924. ja 1926. aasta vahel. Esimene väljaanne avaldati aastal 1926 Kopenhaagenis, kirjastajaks Wilhelm Hansen. See väljaanne on ka praegu kasutusel. Trio on pühendatud Manuel de Fallale ning koosneb kolmest osast: *Presto*, *Andante* ja *Rondo*. Triot saab kuulata Francis Poulenci enda esituses. Ta mängis seda koos erinevate ansamblipartneritega. Panin kahe tema lindistuse puhul tähele tempo erinevust 2. osas: ühel mängitakse teost märgitud tempos, kuid teisel on liikumine rahulik. Sellest osast on just tempoliselt veel mitmeid erinevaid salvestisi – mõned ansamblid peavad kinni märgitud metronoomist, see-eest osad valivad rahulikuma liikumise. Poulenci trio nõuab kiirust ning kergust. Faktuur on tihe ning helilooja märgib dünaamikaks sageli *f* – *fff*. Arvestada tuleb aga fagoti ja flöödi registritega, mis võivad tugevate klaverihelide alla mattuda. Seega tuleb Poulenci dünaamikasse suhtuda ettevaatlikult ning valida dünaamika, mis võimaldaks kõikidel instrumentidel kõlada, kuid looks siiski vajaliku dünaamilise efekti.

Inglise helilooja Frank Bridge'i (1879–1941) „Fantaasia“ klaverikvartetile fis-moll valmis aastal 1910. Esimene väljaanne ilmus 1911. aastal. See teos kuulub Bridge'i varasema loomingu hulka, mil tema helikeel oli veel tonaalne ning stiil romantiline. Teos on küll üheosaline tervik, kuid seda saab siiski jagada kolme osasse. Äärteks on väljendusrikkad ja dramaatilised *Andante con moto* osad, nende vahel energiline *Allegro vivace*. Nende peamiste seksioonide sisse jääb palju erinevaid karaktereid. Fantaasiast on palju erinevaid helisalvestisi. Näiteks saab seda kuulata järgnevates esitustes: Maggini kvartett ja Martin Roscoe; Mariani Klavierquartett; Nash Ensemble; Primrose Piano Piano Quartet.

Bridge'i „Fantaasia“ vajas palju otsinguid, et leida ansamblipartneritega ühine liikumine, mis osa siseselt püsiks. Samas ei tohi muusika jääda metronoomiliselt ühel kohal seisvaks ning peab kuulajale mõjuma vaba ning voolavana. Ühiselt partneritega balansi leidmine ranguse ja vabaduse vahel tugevdas minu rütmi- ja pulsitaju. Samuti vajab teos mängijatelt kiiret reaktsiooni karakterite ja kõlavärvide muutusteks.

Tõnu Kõrvits (1969) kirjutas Klaverikvinteti „Lunar X“ aastal 2022. Esmaettekandne toimus 2022. aasta novembris EMTA suures saalis. Esitajateks olid Ivari Ilja ja keelpillikvartett FourEst, kellele kuulub ka teose pühendus. Selle ettekande video oli ainuke kättesaadav salvestus. Pealkiri viitab, et helilooja sai loo kirjutamiseks inspiratsiooni efektist Lunar X, kus valgus ja vari loovad kuu pinnale X-tähe kujulise moodustise. Viimase osa „Valguse hümn“ lõpus joonistub klaveripartii nootidest välja X-kujutis, mis päris viimastes taktides justkui koost laguneb. Kõrvitsa klaverikvintett annab võimaluse kasutada laias ulatuses erinevaid kõlavärve. Selleks, et teos püsiks koos, on kõikide ansambli liikmete poolt vaja täiuslikku pulsilist täpsust.

Selle kavaga töötamine on olnud minu jaoks huvitav ning mitmekülgne. Kuna kolm teost, mida esitan, on nii stiililt kui taustalt väga erinevad, siis on need mind arendanud paljudest erinevatest külgedest.

The studies of chamber music at EAMT represented for me a holistic approach to learning more in depth about how to be a better musician, before all the technical and theoretical background. This approach is often called musicianship, where the teaching program encourages us to search for a personal touch inside the interpretation options one has, but also physical reactions one can have depending on the musical mood and personal taste. For me, musicianship also includes the opportunity to perform multiple times and have the freedom to choose a repertoire, create ensembles with other musicians that either we have a personal link, like friends, or musicians the teacher knows and trust the good match it can make. Last but not least, the course enabled us to explore historical background and analytical details about the pieces we played.

Since the beginning of my Chamber Music Master's, I also challenged myself to start organising some concerts with my music partners in Estonia and France, so that we had a broader experience with different kinds of audiences, from which we learned a lot. I also made sure to host and give a historical background for each piece played. In between these events, at the Vääna manor, Postimees, an art gallery in Paris, a music studio in Paris, at the Saint Merry church in Paris and recently at the Kadrioru Palace.

The choice of Francis Poulenc's Clarinet Sonata FP 184 was due to a personal link I have with the French composer, as my first piano teacher, Joel Bello Soares, was one of the pupils of Jacques Février, friend and main pianist of Poulenc's piano and chamber repertoire premiers performances. It also reflected a logical continuation for me after playing some of the piano pieces and the sonata for cello and piano. This sonata was composed in 1962 (one year before his death). It stands as a significant work within the woodwind repertoire, encapsulating the charm and complexity of his musical style. The sonata was one of Poulenc's last major compositions, written during a period of both personal reflection and professional culmination. The piece was dedicated to the memory of his close friend, the Swiss composer Arthur Honegger (also a member of the Six group),

which adds an emotional depth to its character. Poulenc was deeply influenced by his connections to the Parisian artistic scene, which included interactions with literary figures, painters, and movie scenes.

Franz Schubert's Trio Op. 100 was always on my dream list of repertoire. Without a doubt, this is a fun, challenging, and exhausting piece to work on. Our teacher made sure to invite Anete Ainsaar and Nicolas Concheiro to create our trio, from which I feel that we share the same growth mindset, making it work even better than I thought at the end. I was very lucky to have performed this piece some times before the exam, including in the chamber competition and the events managed outside of EAMT.

The trio was composed in 1827, it is a monumental work in the chamber music repertoire. Premiered in 1828, it showcases Schubert's lyrical style and emotional depth. The *Andante con moto* movement is particularly renowned for its beautiful theme inspired by a Swedish folk song. The trio's popularity surged with its inclusion in Stanley Kubrick's film *Barry Lyndon*, bringing its haunting melodies to a broader audience.

For pianists, this trio offers both technical challenges and expressive richness. The piano part is often leading thematic material and engaging in intricate dialogues with the violin and cello. Pianists must master dynamic control and articulation to convey the work's emotional nuances. The trio's complexity and length demand stamina and deep interpretive understanding, making it a great plus to a pianist's repertoire and an epic piece for the chamber music repertoire.

välisüliõpilane Samuel Bezerra Gomes

OOTAME KUULAMA

N 23.05 kell 19.00 / Tallinna Jaani kirik / tasuta

Kooridirigeerimise eriala kontserteksam

Dirigendid Stijn Claerhoudt, Kirill Gorjušin, Leiu Ryland-Jones

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia koor,

Rahvusoper Estonia noormeestekoor, Segakoor Sakala,

kammerkoor Avis Animi, EMTA sinfonietta

Solistid Mirell Jakobson (sopran), Artjom Pahhomov (tenor),

Eleriin Müüripeal (sopran), Karis Trass (metsosopran), Filipp Varik (tenor),

Stanislav Šeljahhovski (bass), Rebecca Ryland-Jones (sopran),

Aleksandra Bekušev (alt), Filipp Varik (tenor), Ott Jalakas (bass)

Orelil Olga Opryshko

Kavas Andriessen, Harris, Veevo, Claerhoudt, Poulenc, Mozart,

Vaughan Williams

E 27.05 kell 13.00 / EMTA suur saal / tasuta

Klassikalise laulu eriala kontserteksam

Valeriya Ergardt (sopran),

Emilie Denise Madeleine Caupin (metsosopran),

Mirell Jakobson (sopran), Vanda Kozub (metsosopran),

Monika-Evelin Liiv (metsosopran), Stanislav Šeljahhovski (bass),

Viktorija Agnese Vancāne (sopran)

Klaveril Sven-Sander Šestakov, Siim Selis, Tiiu Sisask, Irina Oja,

Jaanika Rand-Sirp

T 28.05 kell 18.00 / EMTA suur saal / tasuta

Saateklassi eriala kontserteksam

Ilona Lydia Elviira Kurvinen (klaver), Tian Qui (klaver),

Tomislav Šošić (klaver)

Solistid Annabel Soode (sopran), Ksenia Rossar (sopran),

Miia Saari (sopran), Laura Olev (sopran), Sampo-Elias Asikainen (bariton)

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdi- ja etenduskeskus

eamt.ee

emtasalid.ee

facebook.com/muusikaakadeemia

instagram.com/emta_ee

Palume lülitada mobiiltelefon hääletule režiimile.
Kontserdi salvestamine ja pildistamine ilma korraldaja loata
ei ole lubatud.

